

647510

BCMEngFC6010
B.Com. Semester - 6 (CBCS) Examination
March/April - 2019
ENGLISH LANGUAGE - 6 (CORE)

Seat No: 618564

Marks: 70

Time: 2:30 Hours

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- Que-1 Write a short note. (Any one) (10)
(A) Hameeda
(B) 4G Network
- Que-2 Write a brief answer of the following questions. (Any five) (20)
(1) What was Abba's illness and how did he die?
(2) What are the advantages of 5G over current networks?
(3) Why did the manager feel alarmed?
(4) What are the problems concerning 4G adoption?
(5) How will commercial space flight benefit big globe cities?
(6) Why did Rahat leave in a hurry?
(7) How did the Bhistis get their names?
- Que-3 (A) Write a copy of advertisement on the following topic. (Any one) (10)
(1) Cell phone
(2) Laptop
(B) Write a brief note on the following items with examples. (Any two) (10)
(1) Notice
(2) Circular
(3) Minutes
(4) Agenda
- Que-4 (A) Write a press release on the following event. (Any one) (10)
(1) Release of a new AIDS Drug.
(2) Partnership between two companies.
(B) Translate the following paragraph in to English and Gujarati. (10)
(1) શિસ્ત બે પ્રકારની હોય છે, આંતરિક અને બાહ્ય. બાહ્ય શિસ્તથી મનુષ્યનાં વ્યક્તિત્વનું ઘડતર થાય છે અને આંતરિક શિસ્તથી મનુષ્યનાં સત્વનું નિર્માણ થાય છે. જો જીવનમાં શિસ્ત ન હોય તો મનુષ્ય વિકાસ કરી શકતો નથી. સાધારણ લક્ષ્ય મેળવવા માટે શિસ્ત હોવી જરૂરી છે. જગતની મહાન હસ્તીઓનાં જીવનને જોશું તો આપણને જણાશે કે, તેમને મહાન બનાવવામાં શિસ્તનો ફાળો ખુબ મોટો છે.
(2) If we unite we will progress. Without unity no nation can dream to progress. Our nation has a variety of people who follow different religions but they have faith in one nation whose name is "BHARAT". That is why we all are called "BHARATIYA".

Time: 2:30 Hours

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

Marks: 70

- પ્રશ્ન-1 (A) પ્રામાણ્ય વિતરણનાં કોઈપણ આઠ ગુણધર્મો લખો. (04)
- (B) એક પ્રામાણ્ય વિતરણનો મધ્યક અને વિચરણ અનુક્રમે 40 અને 100 છે. વચ્ચેનાં 60% થી વચ્ચેનાં 60% પ્રાપ્તિઓ માટેનો ગાળો શોધો. (પ્રામાણ્ય વક્રનાં ક્ષેત્રફળ 0.30 પરથી Zની કિંમત=0.84) (04)
- (C) એક બૌદ્ધિક કસોટીમાં 500 વિદ્યાર્થીઓએ મેળવેલ ગુણ પ્રામાણ્ય વિતરણને અનુસરે છે. તેનાં સરેરાશ ગુણ 55 અને પ્રમાણિત વિચલન 7 ગુણ છે. (12)

શોધો:

- (i) 41 થી 62 ની વચ્ચે ગુણ મેળવનાર વિદ્યાર્થીની સંખ્યા.
- (ii) 41 થી ઓછા ગુણ મેળવનાર વિદ્યાર્થીની સંખ્યા.
- (iii) 62 થી વધુ ગુણ મેળવનાર વિદ્યાર્થીની સંખ્યા.

નોંધ:- Z = 2 અને Z = 1 માટે પ્રામાણ્ય વક્રનું ક્ષેત્રફળ અનુક્રમે 0.4772 અને 0.3413.

અથવા

- પ્રશ્ન-1 (A) એક પ્રામાણ્ય વિતરણ માટે $Q_1 = 73$ અને $Q_6 = 15$ છે. તો (I) મધ્યસ્થ (II) વચ્ચેનાં 50% પ્રાપ્તિઓનો ગાળો તથા (III) સરેરાશ વિચલન શોધો. (08)
- (B) એક પ્રામાણ્ય વિતરણમાં 31% કિંમતો 45 કરતા ઓછી અને 92% કિંમતો 64 કરતા ઓછી છે. તો વિતરણનો મધ્યક અને પ્ર.વિ.શોધો. (08)
- નોંધ : (i) જ્યારે પ્રામાણ્ય વક્રનું ક્ષેત્રફળ 0.19 હોય ત્યારે Z = 0.5
(ii) જ્યારે પ્રામાણ્ય વક્રનું ક્ષેત્રફળ 0.42 હોય ત્યારે Z = 1.4
- (C) એક ઉત્પાદન હાઉસમાં કામ કરતા કારીગરોનો સરેરાશ માસિક પગાર રૂ.10,000 અને પ્રમાણિત વિચલન રૂ.2,000 છે. આ પગાર પ્રામાણ્ય વિતરણને અનુસરે છે. તેમ માની ઓછામાં ઓછો પગાર મેળવતા 20% કર્મચારીઓનો વધુમાં વધુ પગાર શોધો. (04)
- નોંધ: જ્યારે પ્રામાણ્ય વક્રનું ક્ષેત્રફળ 0.30 હોય ત્યારે Z = 0.84.

- પ્રશ્ન-2 (A) નીચેની માહિતી પરથી ત્રણ વર્ષનાં સમયગાળા માટે વલણ અને અલ્પકાલીન વધ-ઘટ શોધો. (06)

વર્ષ	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
ઉત્પાદન	1632	1557	1652	2100	2626	3120	3236	3562

- (B) નીચેની માહિતી પરથી $Y = a + bx + cx^2$ વક્રનું અન્વાયોજન કરો અને $x = 1$ તથા $x = 2$ હોય, ત્યારે Yની અનુમાનિત કિંમત શોધો. (14)

x	-2	-1	0	3
y	12	5	0	-3

અથવા

3

પ્રશ્ન-2 (A) મોસમી સૂચક આંકો શોધો.

વર્ષ	શિયાળો	ઉનાળો	ચોમાસુ
2011	40	50	35
2012	45	55	35
2013	42	60	40
2014	55	55	50
2015	60	70	45

(B) નીચેની માહિતી પરથી ચલિત સરેરાશની મદદથી અલ્પકાલીન વધ-ઘટ અને મોસમી વધ-ઘટ (14) શોધો.

વર્ષ	મોસમો			
	S1	S2	S3	S4
1	70	75	72	79
2	72	78	75	78
3	75	80	74	72
4	80	85	78	77

પ્રશ્ન-3 (A) ગુણાત્મક સંબંધનો અર્થ સમજાવી ગુણાત્મક સંબંધનાં અભ્યાસની પુલની રીત સમજાવો. (07)

(B) એક પરીક્ષામાં 600 વિદ્યાર્થીઓ બેઠા. તેમાં છોકરાઓની સંખ્યા છોકરીઓની સંખ્યા કરતા કુલ (08) વિદ્યાર્થીનાં 16% વધુ છે. પાસ થનારની સંખ્યા નાપાસ થનાર વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા કરતા 310 વધુ છે. નાપાસ થનાર છોકરાઓની સંખ્યા 88 છે. છોકરાઓ અને પરીક્ષામાં સફળતા વચ્ચેનો ગુણાત્મક સંબંધ શોધો.

અથવા

પ્રશ્ન-3 (A) નીચેની માહિતી પરથી પ્રમાણની રીતે (I) A અને B વચ્ચે (II) α અને B વચ્ચે. (III) A અને β (07) વચ્ચે તથા (IV) α અને β વચ્ચે ગુણાત્મક સંબંધનો પ્રકાર શોધો.

$N = 600, A = 240, B = 480, AB = 180.$

(B) નીચે આપેલ માહિતી પરથી છોકરાઓ અને છોકરીઓ બન્ને માટે વૈવાહિક દરજ્જો અને પરીક્ષામાં (08) સફળતા વચ્ચેનો સંબંધ તપાસો.

વિગત	છોકરાઓ	છોકરીઓ
પરીક્ષામાં ઉપસ્થિત ઉમેદવારો	800	200
પરિણીત ઉમેદવારો	150	50
પરિણીત અને સફળ	70	20
અપરિણીત અને સફળ	550	140

પ્રશ્ન-4 (A) સરળ યાદચ્છિક નિદર્શ પદ્ધતિ સમજાવો. (05)

(B) એક સમષ્ટિનાં ચલ લક્ષણનાં માપ 32, 38, 45, 20 અને 50 છે. આ સમષ્ટિમાંથી 3 કદનાં શક્ય (10) તેટલા પુરવણી રહિત નિદર્શો લેવામાં આવે છે. તો પરિણામ $E(\bar{y}) = \bar{y}$ ચકાસો અને $V(\bar{y})$ પણ શોધો.

અથવા

5

- પ્રશ્ન-4 (A) સ્તરિત યદય નિદર્શન પદ્ધતિ સમજાવો. (05)
 (B) ખૂટતી માહિતી શોધો અને $V(\bar{y}_{st})$ પણ શોધો. (10)

સ્તર	એકમો	નિદર્શન કદ	નિદર્શ મધ્યક	સ્તરના વિચરણો
I	40	8	10	25
II	-	6	20	30
III	-	4	12	08

વધારાની માહિતી: સમષ્ટિ મધ્યક = 14, N = 100.

ENGLISH VERSION 2019

- Que-1(A) Write any eight properties of Normal Distribution. (04)
 (B) A normal Distribution has mean 40 and variance 100. Find limit which include exactly middle 60% of the observation. (04)
 Note:(Value of z is 0.84 from the area under the normal curve is 0.30.)
 (C) An intelligence test is conducted for 500 students and received marks follows normal distribution. The average marks of the students is 55 marks and it's standard deviation is 7 marks. (12)
 Find:
 (i) The number of students having marks between 41 and 62 marks.
 (ii) The number of students having marks less than 41 marks.
 (iii) The number of students having marks more than 62.

Note:
 (Area under the normal curve for $z = 2$ and $z = 1$ are respectively 0.4772 and 0.3413)

OR

- Que-1(A) For a normal distribution $Q_1 = 73$ and $6 = 15$. Find (i) Median (ii) Margin for central 50% of the observation (iii) mean Deviation. (08)
 (B) For a normal distribution 31% values are less than 45 and 92% values are less than 64. Then find mean and standards deviation of this distribution. (08)
 Note:
 (i) $Z = 0.5$ when area under the normal curve is 0.19.
 (ii) $Z = 1.4$ when are under the normal curve is 0.42.

- (C) The monthly average salary of workers working in a production house is Rs.10,000. It's standard deviation is Rs.2,000. By assuming that the monthly salary of a worker's follow normal distribution. Find the maximum salary of 20% of the workers having lowest salary. (04)
 Note: $Z = 0.84$, when the area under the normal curve is 0.30.

- Que-2(A) From the following information find the trend and short time trend using three year moving average. (06)

Year	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Production	1632	1557	1652	2100	2626	3120	3236	3562

- (B) From the following information find $Y = a + bx + cx^2$ and also find value of Y when $x = 1$ and $x = 2$. (14)

x	-2	-1	0	3
y	12	5	0	-3

OR

- Que-2(A) Find seasonal Index Numbers. (06)

Year	Winter	Summer	Monsoon
2011	40	50	35
2012	45	55	35
2013	42	60	40
2014	55	55	50
2015	60	70	45

- (B) Find the short term trend and seasonal variation from the following information by using moving average method. (14)

Year	Seasons			
	S1	S2	S3	S4
1	70	75	72	79
2	72	78	75	78
3	75	80	74	72
4	80	85	78	77

- Que-3(A) Explain meaning of association of attributes. Explain Yule's method for studying Association of Attributes. (07)
- (B) 600 candidates of both sex appeared at an examination. The boys out-numbered the girls by 16% of the total candidates. The number of candidates who passed exceed the number of failed by 310. The number of boys who failed is 88 in this examination. Find Association of Attributes between boys and success in examination. (08)

OR

- Que-3(A) From the following information find types of Association of Attributes by using proportion method between. (07)

(i) A and B (ii) α and B (iii) A and β and (iv) α and β .

$N = 600, A = 240, B = 480, AB = 180.$

- (B) Test the Association of Attributes for both boys and girls between marriage status and success in examination. (08)

Particular	Boys	Girls
Candidates who Appeared Examination	800	200
Married candidates	150	50
Married and success	70	20
Unmarried and success	550	140

- Que-4(A) Explain simple Random sampling method. (05)

- (B) 32, 38, 45, 20 and 50 are the observations of a population. Obtain all possible samples of size 3 without replacement. Verify result $E(\bar{y}) = \bar{y}$ and also find $V(\bar{y})$. (10)

OR

- Que-4(A) Explain stratified Random sampling method. (05)

- (B) Find the missing value and also find $V(\bar{y}_{st})$. (10)

Group	Number	Size of sample	Sample mean	Variance of stratified
I	40	8	10	25
II	-	6	20	30
III	-	4	12	08

Additional Information :

Population mean = 14, $N = 100.$

B.Com. Semester - 6 (CBCS) Examination

March/April - 2019

INDIAN ECONOMY - 2 (CORE)

6

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-1 (અ) ભારતમાં કૃષિક્ષેત્રની નીચી ઉત્પાદકતાનાં કારણો વર્ણવો. (10)
 (બ) ભારતમાં કૃષિ વિકાસની નવી વ્યૂહરચના જણાવો. (10)
- અથવા
- પ્રશ્ન-1 (અ) ભારતીય ધંધાકીય અર્થકારણમાં ખાનગીક્ષેત્રનું મહત્વ સ્પષ્ટ કરો. (10)
 (બ) ભારતનાં ધંધાકીય પર્યાવરણ પર રાજકોષીય નીતિની અસરો જણાવો. (10)
- પ્રશ્ન-2(અ) ભારતમાં નાના પાયાનાં ઉદ્યોગોની સમસ્યા તપાસો. (10)
 (બ) વિદેશી મૂડીરોકાણ અંગે ભારત સરકારની નીતિ જણાવો. (10)
- અથવા
- પ્રશ્ન-2 ભારતની નવી વિદેશ વ્યાપાર નીતિની ચર્ચા કરી, આયાત નિકાસ નીતિ અને ધંધાકીય પર્યાવરણનો (20)
 સંબંધ સમજાવો.
- પ્રશ્ન-3 નાણાકીય નીતિનાં સાધનોની ચર્ચા કરી, ભારતનાં ધંધાકીય પર્યાવરણ પર નાણાકીય નીતિની અસરો (15)
 તપાસો.
- અથવા
- પ્રશ્ન-3 ઔદ્યોગિક નીતિની મુખ્ય જોગવાઈઓ જણાવી ધંધાકીય પર્યાવરણ પર તેની અસરો તપાસો. (15)
- પ્રશ્ન-4 ભારતમાં આયોજનની સિદ્ધિઓ અને મર્યાદાઓ વર્ણવો. (15)
- અથવા
- પ્રશ્ન-4 (અ) વિનિવેશનો અર્થ આપી, વિનિવેશની પ્રક્રિયા જણાવો. (08)
 પ્રશ્ન-4 (બ) નીતિ આયોગ વિશે ટૂંકમાં માહિતી આપો. (07)

ENGLISH VERSION

- Que-1 (A) Describe the causes for low productivity of Agriculture sector in India. (10)
 (B) Explain the new strategy of agriculture development in India. (10)
- Que-1 (A) Explain the importance of privatization in Indian Economy. (10)
 (B) Explain the impact of fiscal policy on business environment of India. (10)
- Que-2 (A) State the problems of small scale industries in India. (10)
 (B) Explain the Foreign investment policy of Government of India. (10)
- OR
- Que-2 Discuss the new Foreign Trade policy of India and explain the relation of import-Export (20)
 policy and business Environment.
- Que-3 Discuss the instrument of monetary policy. State the impact of monetary policy on (15)
 business Environment of India.
- OR
- Que-3 Explain the main provision of industrial policy and state its impact on the business (15)
 Environment of India.
- Que-4 Describe the achievements and limitations of Indian planning. (15)
- OR
- Que-4 (a) Explain the meaning of Disinvestment. Describe the disinvestment process. (08)
 Que-4 (b) Explain in brief Niti-Ayog. (07)

647510

BCMacgDS601A

Seat No: _____

B.Com. Semester - 6 (CBCS) Examination

March/April - 2019

AUDITING AND CORPORATE GOVERNANCE - 2 (DSE-1)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-1 મિલકતો અને જવાબદારીની ચકાસણી એટલે શું? તેના હેતુઓ જણાવો અને મિલકતોની ચકાસણી અંગે ઓડીટરની જવાબદારી જણાવો. (20)
- અથવા
- પ્રશ્ન-1 મિલકતોનું મૂલ્યાંકન એટલે શું? તેના હેતુઓ જણાવો અને મિલકતોનાં મૂલ્યાંકન અંગે ઓડીટરની જવાબદારી જણાવો. (20)
- પ્રશ્ન-2 (A) વહેંચણી પાત્ર નફો એટલે શું? તેને અસર કરતા પરિબળો જણાવો. (10)
- (B) વહેંચણી પાત્ર નફા અંગે ઓડીટરની ફરજો જણાવો. (10)
- અથવા
- પ્રશ્ન-2 (A) ડીવીડન્ડ એટલે શું? ડીવીડન્ડની વહેંચણી અંગે કંપનીધારાની જોગવાઈઓ જણાવો. (10)
- (B) ડીવીડન્ડનાં પ્રકારો વિગતે ચર્ચો. (10)
- પ્રશ્ન-3 ઓડીટરનાં અહેવાલનાં પ્રકારો જણાવો. તેમાં વપરાતો "સાચો અને વાજબી" શબ્દોનો અર્થ સમજાવો. (15)
- અથવા
- પ્રશ્ન-3 નીચેના પદો સમજાવો. (15)
- (A) ઓડીટ પ્રમાણપત્ર (B) ઓડીટ અહેવાલ (C) ઓડીટરની જવાબદારી
- પ્રશ્ન-4 ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ ત્રણ) (15)
- (A) કોર્પોરેટ ગવર્નન્સ (B) ગ્રીન ગવર્નન્સ કે પર્યાવરણ સુસંચાલન
- (C) નૈતિક આચારસંહિતા (D) રેટિંગ એજન્સી

ENGLISH VERSION

- Que-1 What is verification of assets and liabilities? State the objectives and liabilities of an auditor regarding the verification of an asset. (20)
- OR
- Que-1 What is valuation of an asset? Describe its objectives and state the liabilities of an auditor regarding the valuation of asset. (20)
- Que-2 (A) What is divisible profit? State the factor affecting to divisible profit. (10)
- (B) State the duties of an auditor regarding divisible profit in detail. (10)
- OR
- Que-2 (A) What is dividend? State the provisions of companies act 2013 Regarding dividend. (10)
- (B) Discuss types of dividend in detail. (10)
- Que-3 Describe the types of auditor's report. State the meaning of "true and fair" Terms used in it. (15)
- OR
- Que-3 Explain the following terms. (15)
- [A] Audit certificate. [B] Audit report. [C] Auditor's liability.
- Que-4 Write short note. (Any Three) (15)
- [A] Corporate governance. [B] Green governance.
- [C] Code of ethics. [D] Rating agency.

647510

BCMfm1DS602A

Seat No: _____

B.Com. Semester - 6 (CBCS) Examination
March/April - 2019
FINANCIAL MANAGEMENT - 2 (DSE-2)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-1 કાર્યશીલ મૂડીનો અર્થ અને વ્યાખ્યા આપો અને તેનું મહત્વ અને પ્રકારો સમજાવો. (20)
અથવા
- પ્રશ્ન-1 કાર્યશીલ મૂડીનાં વિવિધ સ્ત્રોતોની વિગતે ચર્ચા કરો.
- પ્રશ્ન-2 રોકડ સંચાલનનો અર્થ આપો અને તેનાં હેતુઓ અને કાર્યો સમજાવો. (20)
અથવા
- પ્રશ્ન-2 રોકડ અંદાજપત્રનાં કાર્યો અને ફાયદાઓ સમજાવો.
- પ્રશ્ન-3 લેણાં સંચાલનનાં હેતુઓ અને મહત્વ સમજાવો. (15)
અથવા
- પ્રશ્ન-3 (અ) ઉદાર શાખનીતિ અને કડક શાખનીતિ વચ્ચેનો તફાવત (08)
(બ) ઈષ્ટતમ લેણાં (શાખ) નીતિ સમજાવો. (07)
- પ્રશ્ન-4 માલસામાન સંચાલન એટલે શું? તેની વિવિધ પદ્ધતિઓની વિગતવાર સમજૂતિ આપો. (15)
અથવા
- પ્રશ્ન-4 ઈન્વેન્ટરી સંચાલનનાં ફાયદાઓ અને મર્યાદાઓ ચર્ચો.

ENGLISH VERSION

- Que-1 Give the meaning and definition of working capital and explain importance and types of working capital. (20)
OR
- Que-1 Discuss in detail different types of sources of working capital.
- Que-2 Give the meaning of management of cash and explain objectives and functions of cash management. (20)
OR
- Que-2 Explain functions and benefits of cash budgets.
- Que-3 Explain objectives and importance of management of receivable. (15)
OR
- Que-3 (A) Difference between Liberal credit policy and strict credit policy. (08)
(B) Explain optimum credit policy. (07)
- Que-4 What is inventories management? Explain different types of methods of inventories management. (15)
OR
- Que-4 Discuss Merits and demerits of management of inventories.

B.Com. Semester - 6 (CBCS) Examination
March/April - 2019
MANAGEMENT ACCOUNTING - 2 (DSE-3)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

- All questions are compulsory.
- Figures to the right indicate marks.

ક્ર-1 નુપુર લિમી.નું તા.31-3-2018નાં રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે. (20)

જવાબદારી	રૂ.	મિલકતો	રૂ.
ઇક્વિટી શેર દરેક રૂ.100 નો તેવા	1,00,000	સ્થિર મિલકતો	(?)
અનામતો	1,00,000	સ્ટોક	1,50,000
ન.નુક.ખાતું	1,00,000	દેવાદારો	90,000
6%નાં ડિબેન્ચરો	1,00,000	રોકડ	(?)
લેણદારો	(?)		
ચૂકવવા બાકી ખર્ચા	20,000		
	(?)		(?)

વધારાની માહિતી:-

(1) માલિકી ગુણોત્તર60%

(2) લાંબાગાળાનાં ભંડોળ- સ્થિર મિલકત ગુણોત્તર160%.

ઉપરની માહિતી પરથી પાકું સરવૈયું પૂર્ણ કરી, નીચેના ગુણોત્તરોની ગણતરી કરો.

(i) ચાલું ગુણોત્તર (ii) પ્રવાહી ગુણોત્તર (iii) એસીડ ટેસ્ટ ગુણોત્તર (iv) શેર દીઠ કમાણી.

અથવા

ક્ર-1 સુરેશ લિમી.નું તા.31-3-2018નાં રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે. (20)

જવાબદારી	રૂ.	મિલકતો	રૂ.
શેરમૂડી	(?)	સ્થિર મિલકતો	(?)
સામાન્ય અનામત	1,00,000	દેવાદારો	2,00,000
ન.નુક.ખાતું	50,000	સ્ટોક	1,20,000
લેણદારો	(?)	બેંક	(?)
	10,00,000		10,00,000

વધારાની માહિતી:-

(1) માલિકી ગુણોત્તર75%.

(2) સ્થિર મિલકતો અને શેરમૂડી સરખા છે.

(3) વેચાણ રૂ.30,00,000.

ઉપરનાં પાકા સરવૈયાં અને વિગતો પરથી ખુટતી માહિતી શોધી નીચેના ગુણોત્તરોની ગણતરી કરો.

(i) ચોખ્ખા નફા ગુણોત્તર (ii) ચાલું ગુણોત્તર (iii) પ્રવાહી ગુણોત્તર (iv) દેવાદાર ગુણોત્તર (300 દિવસોનાં આધારે)

પ્રશ્ન-2 નીચેની માહિતી પરથી, કેનીલ લિમી.નું 3 માસ જાન્યુઆરીથી માર્ચ-2019નું રોકડ અંદાજપત્ર તૈયાર કરો.

(1) તા.01-01-2019નાં રોજ રોકડ-બેંક રૂ.50,000.

(2) અંદાજીત વેચાણ:

નવેમ્બર-2018	2,00,000
ડીસેમ્બર-2018	2,40,000
જાન્યુઆરી-2019	3,20,000
ફેબ્રુઆરી-2019	4,00,000
માર્ચ-2019	3,60,000

(3) માલસામાન, મજૂરી અને ચલિત પરોક્ષ ખર્ચનો વેચાણ પડતર સાથેનો ગુણોત્તર 4:3:3 છે.

(4) કાચા નફાનો વેચાણ પર દર 20% છે.

(5) માસિક સ્થિર ખર્ચ રૂ.15,000માં રૂ.5,000 ઘસારાનાં છે. સ્થિર ખર્ચ જે તે મહિને ચૂકવાય છે.

(6) રોકડ વેચાણ 20% છે. દેવાદારો 1 1/2 મહિનામાં વસુલાય છે. લેણદારો ખરીદી પછીનાં મહિને ચૂકવાય છે.

(7) સમયગાળો: (1) મજૂરી 1/4 માસ. (2) ચલિત પરોક્ષ ખર્ચ 1/2 માસ.

અથવા

પ્રશ્ન-2 નીચેની માહિતી પરથી ત્રણ માસ જાન્યુ. થી માર્ચ, 2019 માટે રોકડ અંદાજપત્ર તૈયાર કરો.

(1) અન્ય માહિતી:

માસ	ખરીદી	શરૂનો સ્ટોક	પરોક્ષ ખર્ચ
નવેમ્બર-2018	1,50,000	10,000	21,000
ડીસેમ્બર-2018	1,60,000	15,000	22,750
જાન્યુઆરી-2019	1,80,000	20,000	26,750
ફેબ્રુઆરી-2019	2,00,000	25,000	28,500
માર્ચ-2019	2,10,000	30,000	30,000

(2) કાચા નફાનો પડતર પર દર 25%.

(3) 80% ખરીદી અને વેચાણ ઉધાર છે.

(4) લઘુત્તમ રોકડ બાકી રૂ.20,000 જાળવી રાખવાની છે. ખુટતી રોકડ બાકી રૂ.5000નાં ગુણોત્તરમાં ઉછીની લેવાય છે.

(5) ઉધાર વેચાણ પછીનાં 1/2 મહિનામાં દેવાદારો વસુલાય છે. ઉધાર ખરીદી પછીનાં મહિનામાં લેણદારો ચૂકવાય છે.

(6) પરોક્ષ ખર્ચ 1/2 માસમાં ચૂકવાય છે.

(7) 1-1-2019નાં રોજ રોકડ-બેંક રૂ.25,000.

પ્રશ્ન-3 R. લિમી. 100% ક્ષમતાએ 10,000 એકમો ઉત્પાદિત કરે છે.

2018નાં વર્ષની ઉત્પાદનની માહિતી નીચે મુજબ છે.

વેચાણ (રૂ.50, એકમ દીઠ) રૂ.3,50,000.

પડતર પર નફાનો દર25%

માલસામાન-મજૂરીનું પ્રમાણ 2:1

કારખાના પરોક્ષ ખર્ચ:

ચલિત-(મા.સા.નાં 10%) $\frac{2}{3}$

સ્થિર $\frac{1}{3}$.

ઓફિસ પરોક્ષ ખર્ચા કુલ પડતરનાં 10% (25% સ્થિર)

વેચાણ પરોક્ષ ખર્ચા રૂ.21,000 (7000 સ્થિર)

80% ઉત્પાદન ક્ષમતાએ એકમદીઠ વેચાણ કિંમત 10% ઘટે છે.

90% ઉત્પાદન ક્ષમતાએ એકમદીઠ વેચાણ કિંમત 20% ઘટે છે.

70%, 80% અને 90% ઉત્પાદન ક્ષમતા એ પરિવર્તનશીલ અંદાજપત્ર તૈયાર કરો.

અથવા

પ્રશ્ન-3 5 લિમીનું વાર્ષિક પરિવર્તનશીલ અંદાજપત્ર નીચે મુજબ છે. (15)

વિગત	70%	80%	90%
પ્રત્યક્ષ માલસામાન	1,40,000	1,60,000	1,80,000
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	70,000	80,000	90,000
કારખાના પરોક્ષ ખર્ચા	21,000	23,000	25,000
ઓફીસ પરોક્ષ ખર્ચા	28,000	31,000	34,000
વેચાણ પરોક્ષ ખર્ચા	21,000	23,000	25,000

કંપની હાલ 70% ક્ષમતાએ કાર્યરત છે. ઉત્પાદનનાં વેચાણ જથ્થાની હાલની કિંમત રૂ.3,50,000 છે.

જો વેચાણ કિંમતમાં 8%નો ઘટાડો કરવામાં આવે તો 85% ક્ષમતાનો ઉપયોગ શક્ય છે, અને જો વેચાણ કિંમતમાં 12%નો ઘટાડો કરવામાં આવે તો, 95% ઉત્પાદન ક્ષમતાનો ઉપયોગ શક્ય છે.

70%, 85% અને 95% ઉત્પાદન ક્ષમતા માટે પરિવર્તનશીલ અંદાજપત્ર તૈયાર કરો.

પ્રશ્ન-4 નીચેનાં પાકા સરવૈયા વર્ષ:2017 અને 2018 માટેનાં છે. (15)

જવાબદારી	2017	2018	મિલકતો	2017	2018
પ્રેફ. શેર	3,00,000	4,00,000	સ્થિર મિલકતો	23,36,960	26,10,500
ઇક્વિટી શેર	15,00,000	15,00,000	સ્ટોક	6,60,540	4,91,800
શેર પ્રિમિયમ	30,000	40,000	દેવાદારો	2,54,000	2,65,000
ડિબેન્યર્સ	5,00,000	5,00,000	બેંક	40,000	30,000
ચાલું જવાબદારીઓ	7,25,000	6,35,000	ડિબેન્યર્સ વટાવ	30,000	25,000
સૂચિત ડીવીડન્ડ	75,000	--			
ન.નુ.ખાતુ.	1,91,500	3,47,300			
	33,21,500	34,22,300		33,21,500	34,22,300

વધારાની માહિતી:-

(1) વર્ષ દરમ્યાન રૂ.2,00,000ની પડતરની મશીનરી રૂ.2,10,000માં વેચવામાં આવી હતી

(2) વર્ષ દરમ્યાન રૂ.75,000 ધસારાનાં માંડી વાળેલ.

ઉપરની માહિતી પરથી રોકડ પ્રવાહ પત્રક તૈયાર કરો.

અથવા

પ્રશ્ન-4 નીચેના પાકા સરવૈયા વર્ષ:2017 અને 2018નાં છે.

જવાબદારીઓ	2017	2018	મિલકતો	2017	2018
શેરમૂડી	4,50,000	4,50,000	પ્લાન્ટ યંત્રો	4,00,000	3,20,000
સામા-અનામત	3,00,000	3,10,000	રોકાણો	50,000	60,000
નફા નુક.ખાતુ	30,000	35,000	સ્ટોક	2,00,000	1,95,000
મૂડી અનામત	26,000	33,000	લેણી હુંડી	40,000	15,000
ડીબેન્યર્સ	-	2,70,000	દેવાદારો	2,00,000	4,55,000
લેણદારો	90,000	75,000	બેંક	1,59,000	1,97,000
દેવીહુંડી	78,000	59,000			
કર જોગવાઈ	75,000	10,000			
	10,49,000	12,42,000		10,49,000	12,42,000

વધારાની માહિતી:-

- (1) વર્ષ દરમ્યાન રૂ.8000નાં રોકાણો રૂ.8,500માં વેચેલ તથા નવા રોકાણો રૂ.18,000નાં ખરીદેલ.
- (2) પ્લાન્ટ પર માંડી વાળેલ ઘસારો રૂ.70,000 હતો. કરવેરા જોગવાઈ રૂ.10,000 કરેલ.
- (3) વર્ષ દરમ્યાન રૂ.10,000ની પ્લાન્ટ મશીનરી રૂ.12,000માં વેચેલ.
- (4) વર્ષ દરમ્યાન ડીવીડન્ડ રૂ.40,000 ચૂકવેલ.

રેકડ પ્રવાહ પત્રક તૈયાર કરો.

ENGLISH VERSION

M/A 2019

Que-1 Balance sheet of Nupur Ltd. As on 31-3-2018 is under.

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
Eq. Shares of Rs.100 each	1,00,000	Fixed Assets	(?)
Reserves	1,00,000	Stock	1,50,000
P & L A/c.	1,00,000	Debtors	90,000
6% Debentures	1,00,000	Cash	(?)
Creditors	(?)		
Unpaid expenses	20,000		
	(?)		(?)

Additional information:

- (1) Proprietary rating60%
- (2) Long term fund to fixed asset ratio 160%.

From the above information, you are required to complete the balance sheet and compute following ratios.

- (i) Current ratio (ii) liquid ratio (iii) Acid Test ratio (iv) Earning per share.

Que-1 Balance sheet of Suresh Ltd. As on 31-3-2018 is as under.

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
Share Capital	(?)	Fixed Assets	(?)
General reserve	1,00,000	Debtors	2,00,000
P & L A/c.	50,000	Stock	1,20,000
Creditors	(?)	Bank	(?)
	10,00,000		10,00,000

Additional information:

- (1) Proprietary ratio75%.
- (2) Fixed assets and share capital are equal.
- (3) Sales Rs.30,00,000.

From the above balance sheet and details find missing data and calculate following ratios.
(i) Net profit ratio (ii) Current ratio (iii) Li quid ratio (iv) Dabtors ratio (on the basis of 300 days)

From the following details, prepare Cash Budget for three months, January to march 2019 for Kenil Ltd. (20)

- (1) Cash and Bank on 1-1-2019 Rs.50,000.
- (2) Estimated sales:

November-2018	2,00,000
December-2018	2,40,000
January-2019	3,20,000
February-2019	4,00,000
March-2019	3,60,000
- (3) Proportion of materials, wages and variable O.H. to cost of sales is 4:3:3
- (4) Rate of Gross Profit on sales is 20%.
- (5) Fixed overhead expenses are 15,000 per month, which includes 5000 for depreciation. Such expenses are paid in the same month.
- (6) Cash sale is 20%. Debtors are collected in 1½ months following the month of sale. Creditors are paid in one month after purchase.
- (7) Time lag: (i) Wages ¼ month. (ii) Variable O.H. ½ month.

OR

Prepare Cash Budget for January to march 2019 from the following information. (20)

(1) Other information:

Month	Purchases	Opening Stock	Over heads
Novembor-2018	1,50,000	10,000	21,000
December-2018	1,60,000	15,000	22,750
January-2019	1,80,000	20,000	26,750
February-2019	2,00,000	25,000	28,500
March-2019	2,10,000	30,000	30,000

- (2) Rate of gross profit on cost 25%.
- (3) 80% of purchases and sales are on credit terms.
- (4) Minimum cash balance of Rs.20,000 will be maintained. Short full is to be borrowed in multiple of Rs.5000.
- (5) Debtors are collected in 1 ½ month after credit sale, and creditors are paid in one month after purchase.
- (6) Over heads are paid in ½ month.
- (7) Cash and bank balance on 1/1/2019 rs.25,000.

3 R Ltd. Produces 10,000 units at 100% capacity, the information of production in the year 2018 is as follows. (15)

Sales (Rs.50 per unit) Rs.3,50,000.

Rate of profit on cost 25%

Proportion raw material and wages is 2:1.

Factory overheads:

Variable (10% of raw material) $\frac{2}{3}$.

Fixed $\frac{1}{3}$.

Office overheads are 10% of total cost (25% Fixed)

Selling overheads are Rs.21,000 (Rs.7,000 fixed)

At 80% capacity, selling price per unit falls by 10% and at 90% capacity, selling price per unit falls by 20%.

Prepare flexible Budget at 70%, 80% and 90% capacity.

OR

e-3 Annual flexible Budget of S Ltd. is as under. (15)

Particular	70%	80%	90%
Direct materials	1,40,000	1,60,000	1,80,000
Direct Wages	70,000	80,000	90,000
Factory over heads	21,000	23,000	25,000
Office overheads	28,000	31,000	34,000
Selling overheads	21,000	23,000	25,000

14

The company is presently working at 70% capacity. The sales volume of production at current price is Rs.3,50,000.

If selling price is reduced by 8% the capacity can be utilized up to 85%, if its is reduced by 12% the capacity can be reutilized up to 95%.

Prepare flexible budget for 70%, 85% and 95%.

Que-4

The following are balance sheets for 2017 and 2018.

Liabilities	2017	2018	Assets	2017	2018
Pref. shares	3,00,000	4,00,000	Fixed Assets	23,36,960	26,10,500
Equity shares	15,00,000	15,00,000	Stock	6,60,540	4,91,800
Share premium	30,000	40,000	Debtors	2,54,000	2,65,000
Debentures	5,00,000	5,00,000	Bank	40,000	30,000
Current Liabilities	7,25,000	6,35,000	Debenture	30,000	25,000
			Discount		
Proposed Dividend	75,000	--			
P & L A/c.	1,91,500	3,47,300			
	33,21,500	34,22,300		33,21,500	34,22,300

Additional information:

- (1) During the year, machinery costing Rs.2,00,000 were sales at Rs.2,10,000.
 - (2) During the year depreciation written off amounted to Rs.75,000.
- Prepare Cash How statement from the above information.

OR

Que-4

The following are balance sheets for 2017 and 2018.

Liabilities	Rs.	Rs.	Assets	Rs.	Rs.
Share capital	4,50,000	4,50,000	Plant machinery	4,00,000	3,20,000
Gen. reserve	3,00,000	3,10,000	Investments	50,000	60,000
P & L A/c.	30,000	35,000	Stock	2,00,000	1,95,000
Capital reserve	26,000	33,000	Bills receivable	40,000	15,000
Debentures	-	2,70,000	Debtors	2,00,000	4,55,000
Creditors	90,000	75,000	Bank	1,59,000	1,97,000
Bills Payable	78,000	59,000			
Prov. For taxation	75,000	10,000			
	10,49,000	12,42,000		10,49,000	12,42,000

Additional information:

- (1) During the year, investments worth Rs.8000 were sold at Rs.8,500 and new investments of Rs.18000 were purchased.
 - (2) Depreciation on plant written of was Rs.70,000 and provision for taxation was Rs.10,000.
 - (3) During the year, plant and machinery of Rs.10,000 were sold at Rs.12,000.
 - (4) During the year, Rs.40,000 were paid as dividend.
- Prepare cash flow statement.

BCMcs5EC601D
B.Com. Semester - 6 (CBCS) Examination
March/April - 2019
COMPUTER SCIENCE - 6 (ELECTIVE)

Time: 2:00 Hours

Marks: 50

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

-
- પ્રશ્ન-1 (A) VBમાં ઉપલબ્ધ જુદી-જુદી ડેટા ટાઈપ્સ ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. (07)
 (B) સિલેક્શન એટલે શું? Select Case..... End Select ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. (07)
- અથવા
- પ્રશ્ન-1 (A) વેરિએબલ એટલે શું? વેરિએબલનાં સ્કોપ ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.
 (B) જુદાં-જુદાં પ્રકારના સિલેક્શન સ્ટેટમેન્ટસનું લિસ્ટ આપી, અને Nested if....Else ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.
- પ્રશ્ન-2 (A) લુપ એટલે શું? જુદા-જુદા પ્રકારની લુપનું લિસ્ટ આપી, For....Next લુપ ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. (06)
 (B) Left(), Trim() અને Mid() ફંક્શન્સ ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. (06)
- અથવા
- પ્રશ્ન-2 (A) લુપ એટલે શું? જુદા-જુદા પ્રકારની લુપનું લિસ્ટ આપી, Do...Loop Until ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.
 (B) Right(), Lcase() અને Ltrim() ફંક્શન્સ ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.
- પ્રશ્ન-3 (A) Pass by Value અને Pass by Reference વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. (06)
 (B) Two Dimensional Array (દ્વિપરિમાણિય એરે) ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. (06)
- અથવા
- પ્રશ્ન-3 (A) કંટ્રોલ એરે એટલે શું? કંટ્રોલ એરે તૈયાર કરવા માટેનાં સ્ટેપ્સ લખો.
 (B) સ્ટેટિક (Static) એરે અને ડાયનેમિક એરે વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.
- પ્રશ્ન-4 (A) (સિકવન્શીયલ) ક્રમિક ફાઈલ ઓર્ગેનાઈઝેશન (Sequential File Organization) વિશે નોંધ લખો. (06)
 (B) Open, Write# અને Input# ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. (06)
- અથવા
- પ્રશ્ન-4 (A) ડેટા ફાઈલ એટલે શું? સિકવન્શીયલ (Sequential) ફાઈલનાં બેઝિક ફાઈલ ઓપરેશન્સ સમજાવો.
 (B) Write# અને Print# વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.

ENGLISH VERSION 2019 C.

- Que-1 (A) Explain various Data Types of VB with example. (07)
(B) What is Selection? Explain Select Case....End Select with example. (07)

OR

- Que-1 (A) What is Variable? Explain Scope of Variables with example.
(B) List various types of selection statements and explain Nested If.....Else with example.

- Que-2 (A) What is a Loop? List various Types of Loops and Explain for....Next Loop with example. (07)
(B) Explain Left(), Trim() and Mid() functions with example. (07)

OR

- Que-2 (A) What is a Loop? List various Types of Loops and Explain Do....Loop Until with example.
(B) Explain Right(), Lcase() and Ltrim() functions with example.

- Que-3 (A) What is the difference between pass by value and pass by reference? (06)
(B) Explain Two Dimensional Array with example. (06)

OR

- Que-3 (A) What is Control Array? Write down steps for creating control Array.
(B) What is the difference between Static Array and Dynamic Array?

- Que-4 (A) Write a note on Sequential File Organization. (06)
(B) Explain Open, Write# and Input# with example. (06)

OR

- Que-4 (A) What is data file? Explain Basic file Operations of Sequential File.
(B) What is the difference between Write # and Print#?

27/03/2019

17

647510

BCMac5EC601A

Seat No: _____

B.Com. Semester - 6 (CBCS) Examination
March/April - 2019
ACCOUNTING - 6 (ELECTIVE)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન-1 પરીન સ્ટોર્સની એક શાખા જૂનાગઢમાં છે, જે શાખાને મૂળ કિંમતે માલ મોકલે છે. શાખા રોકડેથી અને ઉધાર (20) વેચાણ કરે છે. શાખાને મળતી રોકડ દરરોજ મુખ્ય ઓફિસને મોકલે છે. શાખાના ખર્ચા મુખ્ય ઓફિસ ચૂકવે છે. નીચેની માહિતી પરથી શાખા ખાતું, શાખાનું વેપાર ખાતું, શાખાનું નફાનુકશાન ખાતું તૈયાર કરો.

તા. ૧-૧-૨૦૧૮ની બાકીઓ : સ્ટોક રૂ.૨૦,૦૦૦, દેવાદારો રૂ.૫,૦૦૦, ફર્નિચર રૂ.૫૦,૦૦૦, પેટા રોકડ રૂ.૫૦૦

તા. ૩૧-૧૨-૨૦૧૮ની બાકીઓ : સ્ટોક રૂ.૭,૦૦૦ પેટા રોકડ રૂ.૨૦૦

વર્ષ દરમિયાનના વ્યવહારો	રૂ.
શાખાને મોકલેલ માલ	૩,૨૦,૦૦૦
શાખાએ પરત કરેલ માલ	૨૦,૦૦૦
દેવાદારોએ પરત કરેલ માલ	૫,૦૦૦
દેવાદારો પાસેથી મળેલ રોકડ	૮૦,૦૦૦
ઉધાર વેચાણ	૨,૦૦,૦૦૦
રોકડ વેચાણ	૩,૪૦,૦૦૦
દેવાદારોને આપેલ વટાવ	૫૦૦
માંડી વાળેલ ધાલખાધ	૪૦૦

શાખાના ખર્ચા : ભાડું રૂ. ૫,૧૦૦, પગાર રૂ.૧૨,૦૦૦, જાહેરાત ખર્ચ રૂ.૩,૦૦૦, મોકલેલ પેટા રોકડ રૂ.૭૦૦ આગથી નાશ પામેલ માલ રૂ.૧,૨૦૦ ફર્નિચર પર ૧૦% ઘસારો ગણો.

અથવા

પ્રશ્ન-1

રામ બ્રધર્સને રાજકોટમાં એક શાખા છે. રાજકોટને વેચાણ માટેનો તમામ માલ પડતર વત્તા ૨૦% નફો ચઢાવીને ભરતિયા કિંમતે મુખ્ય ઓફિસેથી મોકલાય છે અને શાખાને મળેલી તમામ રોકડ રાજકોટની એક બેંકમાં ખોલાવેલ મુખ્ય ઓફિસના ખાતામાં રોક ભરવામાં આવે છે. નીચેની વિગતો પરથી મુખ્ય ઓફિસના ચોપડામાં તૈયાર કરો.

શાખા ખાતું, શાખાનું વેપાર અને નફાનુકશાન ખાતું, શાખાના દેવાદારોનું ખાતું તથા પેટા રોકડ ખાતું.

(18)

વિગત	તા.૦૧-૦૪-૨૦૧૭ રૂ.	તા.૩૧-૦૩-૨૦૧૮ રૂ.
સ્ટોક	૯,૦૦૦	૭,૨૦૦
દેવાદારો	૧૨,૦૦૦	૧૩,૫૦૦
પેટા રોકડ	૧૨૦	(?)
ફર્નિચર	૧૪,૦૦૦	(?)
શાખાને મોકલેલ માલ		૨૭,૯૦૦
મુખ્ય ઓફિસને પરત કરેલ માલ		૧,૨૦૦
શાખાએ લખી વાળેલી ઘાલખાધ		૨૦૦
રોકડ વેચાણ		૨,૦૦૦
ગ્રાહકોએ પરત કરેલ માલ		૩૦૦
શાખાના દેવાદારોને આપેલ વટાવ		૫૦૦
કુલ વેચાણ		૪૫,૫૦૦
પરચૂરણ ખર્ચા		૨૮૦
પરચૂરણ ખર્ચ માટે શાખાને મોકલેલ રોકડ		૩૬૦
મુખ્ય ઓફિસેથી ચૂકવાયેલ શાખાના ખર્ચા:		
ભાડું અને વેરો	૧,૬૦૦	
પગાર	૨,૦૦૦	
સ્ટાફને બોનસ	૬૦૦	
જકાત વગેરે	૫૦૦	
		૪,૭૦૦

ફર્નિચર પર ૧૫% લેખે ઘસારો ગણો.

પ્રશ્ન-૨

પ્રકાશ વીજળી કંપની લિ. નું તા. ૩૧-૦૩-૨૦૧૮ના રોજનું કાર્ય સરવૈયું નીચે પ્રમાણે છે. ભારતીય કાં. ધારા, (૨૦) ૨૦૧૩ મુજબ વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો :

બાકીઓ	ઉધાર રૂ.	જમા રૂ.
ઈકિવટી શેર	-	૭,૫૦,૦૦૦
૧૦%ની બેંક લોન(સલામત)	-	૩,૦૦,૦૦૦
ફર્નિચર	૭૫,૦૦૦	-
જમીન મકાન	૨,૨૫,૦૦૦	-
મેઈન્સ	૪,૫૦,૦૦૦	-
મશીનરી	૭,૫૦,૦૦૦	-
દેણદારો-દેવાદારો	૭૫,૦૦૦	-
પ્રેફરન્સ શેરમૂડી	-	૪૫,૦૦૦
અનામત ભંડોળ	-	૭૫,૦૦૦
ઘસારા ફંડ (૩૧-૦૩-૧૮)	-	૧,૫૦,૦૦૦
હાથ પર સ્ટોર્સ	-	૧,૩૫,૦૦૦
રોકડ - બેંક સિલક	૫૨,૫૦૦	-
વીજળી ખરીદી (રિલાયન્સ)	૧,૨૦,૦૦૦	-
વીજળી ખરીદી (ટાટા પાવર)	૪૫,૦૦૦	-
રોકાણો	૭,૫૦૦	-
બેંક લોનનું વ્યાજ	૨,૦૨,૫૦૦	-
	૧૫,૦૦૦	-

કર્મચારી લાભો ખર્ચા	50,000	-
વીજળી પ્રવાહનું વેચાણ	-	3,00,000
મીટર ભાડું-	-	30,000
ભાડું-વેરા (સ્થાનિક)	૧૫,૦૦૦	-
કેબલ્સ	૨૨,૫૦૦	-
રોકાણો પર વ્યાજ	-	૧૫,૦૦૦
નફાનુકસાન ખાતું (તા.૦૧-૦૪-૧૭)	-	૩,૧૫,૦૦૦
	૨૧,૧૫,૦૦૦	૨૧,૧૫,૦૦૦

વધારાની માહિતી:

- (1) વર્ષ દરમિયાન મિલકતોમાં નીચે મુજબ વધારો કરવામાં આવેલ છે.
જમીન-મકાન રૂ.૭૫,૦૦૦, ઈક્વિટી શેરમૂડી રૂ.૨,૦૦,૦૦૦, મેઈન્સ રૂ.૬૦,૦૦૦, ફર્નિચર રૂ.૧૫,૦૦૦, મશીનરી રૂ.૧,૦૫,૦૦૦.
- (2) દ્રશ્ય મિલકતોની શરૂઆતની બાકી પર ધસારો ગણો.
જમીન-મકાન 2%, ફર્નિચર અને મેઈન્સ 5% મશીનરી 10%
- (3) કરવેરા જોગવાઈ રૂ.૬૦,૦૦૦ કરવી.

અથવા

પ્રશ્ન-2 ધી ગુજરાત વીજળી કંપની લિ.ની ખાતાવહી પરથી તા.૩૧-૦૩-૨૦૧૮ ના રોજ નીચેની બાકીઓ ખેંચવામાં આવી છે.

વિગત	રૂ.	વિગત	રૂ.
જમીન અને મકાન	૭,૫૦,૦૦૦	પર. વેપારી દેવાદારો	૪૩,૬૦૫
યંત્રો	૩,૭૫,૦૦૦	પર. વેપારી લેણદારો	૬૮,૩૫૫
મીટરો	૭૫,૦૦૦	ફર્નિચર	૨૦૧૦૦
મેઈન્સ	૩,૧૬,૮૦૦	પરચૂરણ ખર્ચા	૭૩,૬૫૦
શેરમૂડી (દરેક રૂ.૧૦ નો તેવા ૯૦,૦૦૦ ઈક્વિ.શેર)	૯,૦૦,૦૦૦	સોલાર પાવર ખરીદી	૩૬,૦૦૦
૬%ની બેંક લોન	૩,૦૦,૦૦૦	ન.નું.ખાતાની જમા બાકી (તા.૦૧-૦૪-૧૭)	૪૭,૩૭૦
ટ્રાન્સફોર્મર્સ	૩૧,૫૦૦	બેંક સિલક	૨૬,૫૦૫
પગાર અને ભથ્થાં	૬૨,૩૪૦	બેંક લોનનું વ્યાજ	૯,૦૦૦
એનર્જી/ પાવર ખરીદી	૪૪,૦૭૦	છપામણી અને સ્ટેશનરી ખર્ચ	૧૨,૭૫૦
કરવેરા	૨૬,૧૪૫	વીજળીનું વેચાણ	૩,૮૩,૪૦૦
સ્ટોર્સ વિ.નો સ્ટોક	૩૭૦૨૦	ધસારા ભંડોળ (તા.૧-૪-૧૭)	૧,૫૨,૪૦૦
મીટર ભાડું	૪૪૪૬૦	સમારકામ નવીનીકરણઅનામત (તા.૦૧-૦૪-૧૭)	૪૭,૧૦૦

નીચેની માહિતી ધ્યાનમાં લઈને ભારતીય કંપની ધારા, ૨૦૧૩ની જોગવાઈ મુજબ વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો:

- (1) મૂડી મિલકતોની શરૂની બાકી પર ૫% ધસારો ગણો.
- (2) વર્ષ દરમિયાન કંપનીએ નીચે મુજબ વધારાના ખર્ચ કર્યા હતા.
મકાન રૂ.૭૩,૫૦૦, યંત્રો રૂ.૪૬,૮૦૦, મેઈન્સ રૂ.૧,૦૭,૭૦૦, મીટર રૂ.૧૮,૦૦૦.
- (3) દર વર્ષે સમારકામ અને નવીનીકરણ અના.ખાતે રૂ.૧૫,૦૦૦ની નિશ્ચિત રકમ લઈ જવામાં આવે છે.
પરચૂરણ ખર્ચમાં સમારકામ અને નવીનીકરણ વર્ષ દરમિયાન ખર્ચેલા રૂ.૭,૫૦૦નો સમાવેશ થાય છે.

20

(4) કંપનીની સત્તાવાર શેર થાપણ ૧,૬૦,૦૦૦ ઇક્વિટી શેર દરેક રૂ.૧૦ લેખની બનેલી છે.

(5) ૬% ની બેંક લોન ૮ વર્ષીય મુદતની તારણવાળી છે.

પ્રશ્ન-૩

શ્યામ કંપની લિ. નું તા.૩૧-૧૨-૨૦૧૮ ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે.

મૂડી-દેવાં	રૂ.	મિલકત-લેણાં	રૂ.
સત્તાવાર મૂડી:		ફિ હોલ્ડ મિલકતો	૨,૦૦,૦૦૦
૬૦,૦૦૦ ઓર્ડિનરી શેર દરેક રૂ.૧૦નો	૬,૦૦,૦૦૦	સ્ટોક	૨,૪૦,૦૦૦
બહાર પાડેલી અને ભરપાઈ થાપણ:		દેવાદારો	૧,૨૦,૦૦૦
૪૦,૦૦૦ ઓર્ડિનરી શેર દરેક રૂ.૧૦નો	૪,૦૦,૦૦૦	રોકડ અને બેંક સિલક	૪,૪૦,૦૦૦
નફાનુકસાન ખાતું	૨,૮૦,૦૦૦		
૬% ના ડિબેંચર્સ	૨,૪૦,૦૦૦		
લેણદારો	૮૦,૦૦૦		
	૧૦,૦૦,૦૦૦		૧૦,૦૦,૦૦૦

કંપનીની વાર્ષિક સામાન્ય સભામાં નક્કી થયું કે :

(1) ૧૦% લેખે કરમુક્ત ડિવિડન્ડ ચુકવવું (કરનો દર ૨૦%)

(2) તા.૩૧-૧૨-'૧૮ના રોજ ૪ શેર ધરાવનારને ૧ બોનસ શેર આપવો.

(3) બોનસ શેર બહાર પાડ્યા અગાઉ હાલના શેરહોલ્ડરને ૪ શેરદીઠ ૧ શેર રૂ.૧૦ નો રૂ.૧૪ના ભાવે ખરીદવાની તક આપવી.

(4) ડિબેંચરની રકમ ૪% પ્રીમિયમથી પરત કરવી.

બધા જ શેરહોલ્ડરોએ ક્રમ નંબર (૩) માં આપેલ તકનો ઉપયોગ કર્યો.

ઉપરની વિગત પરથી કંપનીના ચોપડે જરૂરી આમનોંધ લખો અને ઉપરની બાબતોની અસર આપ્યા બાદનું પાકું સરવૈયું બનાવો.

અથવા

પ્રશ્ન-૩(અ) ધી નિહાર કંપની લિ.નું તા.૩૧-૦૩-૧૭ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે.

જવાબદારીઓ	લાભ રૂ.	મિલકતો	લાભ રૂ.
દરેક રૂ.૧૦નો તેવા પૂર્ણ ભરપાઈ ઇક્વિટી શેરમાં શેર થાપણ	૧,૨૦૦	કાયમી મિલકતો	૨,૦૨૬
જામીનગીરી પ્રીમિયમ	૧૭૫	સ્ટોક	૬૦૦
સામાન્ય અનામત	૪૬૫	દેવાદારો	૨૬૦
નફાનુકસાન ખાતું	૧૭૦	રોકડ અને બેંક સિલક	૪૪૪
૧૨%ના ડિબેંચર્સ	૭૫૦		
ચાલુ જવાબદારી અને જોગવાઈઓ	૫૭૦		
	૩,૩૩૦		૩,૩૩૦

ધી નિહાર કંપની એ ૨૫% ઇક્વિટી શેરો તા. ૧-૪-૧૭ ના રોજ રૂ.૧૦ના ભાવે બાય બેક કર્યાં. આ હેતુ માટે ૮%ના દરેક રૂ.૧૦૦નો તેવા ૧,૦૦,૦૦૦ પ્રેફ. શેરબહાર પાડ્યા, જે પુરેપૂરા ભરપાઈ થયા. બાય બેંકની કામગીરી પૂર્ણ થયા પછી કંપની એ બાકીના ઇક્વિટી શેરહોલ્ડરોને દર ૩ શેરદીઠ ૧ બોનસ શેર પૂર્ણ ભરપાઈ આપ્યો.

કંપનીના ચોપડે આમનોંધ લખો.

પ્રશ્ન-૩(બ) નવભારત કેમિકલ્સ લિ. એ પોતાના વર્તમાન શેરહોલ્ડરોને હક્કના ધોરણે શેર ફાળવેલા છે, પરંતુ કેટલાક શેરહોલ્ડરો કે જે આ શેર ખરીદવા ઈચ્છતા ન હતા અને તે પોતાના હક્કના શેર રોકડેથી વેચવા ઈચ્છતા હતા. (05)

નીચેની વિગત પરથી હક્કના શેરની અંદાજિત કિંમત નક્કી કરો. જો બજાર કિંમત (વ્યાજ સહિત) રૂ.૪૫૦ હોય અને કંપની તરફથી દરેક ત્રણ શેર ધરાવનારને બે શેર દરેક રૂ.૧૭૫ ના ધોરણે ઓફર કરવામાં આવેલી છે.

21

પ્રશ્ન-૩(ક)

નીચેના વ્યવહારો અંગે કંપનીના ચોપડે આમનોંધ લખો.

(05)

(1) એક કંપનીની ભરપાઈ થયેલી રૂ.૧૦૦નો એક એવા ૫,૦૦૦ ઈકિવટી શેરની બનેલી છે. કંપનીએ ઠરાવ કરીને પ્રત્યેક ઈકિ.શેરનું રૂ.૧૦નો એક એવા ૬ ઈકિવટી શેર તથા રૂ.૫નો એક એવા ૮ ક્યુ.પ્રેફ.શેરમાં વિભાગીકરણ કર્યું.

(2) એક કંપનીએ રૂ.૬૫૦નાં ઈકિવટી સ્ટોકનાં બદલામાં રૂ.૧૦ નો એવા ૧૦૦ ઈકિવટી શેર આપ્યા.

પ્રશ્ન-૪(અ)

નીચે પલક ઈન્ફોસીસ લિ. અંગે વર્ષ ૨૦૧૭- ૨૦૧૮ ની ઈકિવટી શેરમૂડીમાં થયેલ ફેરફારની વિગતો આપી છે તેના પરથી હિસાબી ધોરણ -20 મુજબ EPS ગણવા શેરની આખરની ભારિત સરેરાશ સંખ્યા નક્કી કરો.

(08)

તારીખ	વિગત	શેરની સંખ્યા	બાય બેક શેરની સંખ્યા	શેરની આખર બાકી
૧-૪-૨૦૧૭	વર્ષની શરૂની બાકી	૪,૫૦,૦૦૦	-	૪,૫૦,૦૦૦
૩૦-૬-૨૦૧૭	નવા ઈકિ.શેર બહાર પાડ્યા	૨૫,૦૦૦	-	૪,૭૫,૦૦૦
૩૦-૯-૨૦૧૭	બાય બેક કર્યા	-	૨૦,૦૦૦	૪,૫૫,૦૦૦
૧-૧૨-૨૦૧૭	નવા ઈકિ.શેર બહાર પાડ્યા	૧૫,૦૦૦	-	૪,૭૦,૦૦૦
૨૮-૨-૨૦૧૮	બાય બેક કર્યા	-	૨૦,૦૦૦	૪,૫૦,૦૦૦
૩૧-૩-૨૦૧૮	આખર બાકી	૪,૯૦,૦૦૦	૪૦,૦૦૦	૪,૫૦,૦૦૦

પ્રશ્ન-૪(બ)

X લિ.ની તા.૩૧-૩-૨૦૧૮ ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષની ઈકિવટી શેર હોલ્ડરનાં ફાળે આવતી કમાણી રૂ.૧૫,૦૦,૦૦૦ની છે. આ તારીખે ઈકિવટી શેરની સંખ્યા ૫,૦૦,૦૦૦ શેરની હતી. આ ઉપરાંત કંપનીના મૂડી માળખામાં ૧૦% ના રૂપાંતરપાત્ર ૯,૦૦૦ ડિબેન્ચર્સ દરેક રૂ.૧૦૦નો એક એવા પણ હતા. દરેક ડિબેન્ચર રૂ.૧૦ નો એક એવા ૧૦ ઈકિવટી શેરમાં રૂપાંતર થવાને પાત્ર છે. ડિબેન્ચર વ્યાજ ૩૦ % કરને પાત્ર છે.

(07)

ઈકિવટી શેર પરની કમાણી શોધો.

5)

પ્રશ્ન-૪(અ) હિસાબી ધોરણ - ૨૦ EPS ની મુખ્ય બાબતો લખો.

(10)

પ્રશ્ન-૪(બ) ટૂંકનોંધ લખો : શેરદીઠ અવમિશ્રિત કમાણી.

(05)

ENGLISH VERSION

Q.-1

Parin Stores has branch in Junagadh. H.O. sends goods to its branch at cost price, Branch Sells for cash and on credit. H.O. pays branch expenses. Prepare branch A/C, branch's trading A/C and branch's P&L A/c, from the following information.

(20)

Balances as on Dt. 1-1-2018 : Stock Rs.20,000, Debtors Rs.5,000, Furniture Rs.50,000.
Petty cash Rs.500.

Balances as on Dt. 31-12-2018: Stock Rs.7,000 Petty cash Rs.200

Transaction during the year:

Goods sent to branch	3,20,000
Goods returned to H.O.	20,000
Sales return	5,000
Cash received from debtors	80,000
Sales on credit	2,00,000
Cash sale	3,40,000
Discount to debtors	500
Bad debt written off	400

Branch expenses : Rent Rs.5,100, Salary Rs.12,000, Advertisement expenses Rs.3,000, Petty cash sent Rs.700, goods burnt by fire Rs.1,200, Charge depreciation @ 10 % on furniture.

OR

Q.1

Ram Bros. has a branch at a Rajkot. All goods required for sale at Rajkot are sent from head office at cost plus 20% (invoice price) and all cash received at the branch is banked daily in H.O.'s Account opened in a Bank at Rajkot.

From the following particulars prepare in the book of Head Office :
Branch Account, Branch Trading and Profit and Loss Account, Branch Debtor's Account and Petty cash Account.

Detail	DL.1-4-2017 Rs.	DL.31-3-2018 Rs.
Stock	9,000	7,200
Debtors	12,000	13,500
Petty cash	120	?
Furniture	14,000	?
Goods sent to Branch		27,900
Goods returned to H.O.		1,200
Bad debts written off by branch		200
Cash Sales		2000
Goods returned by customers		300
Discount allowed to branch debtors		500
Total Sales		45,500
Petty cash expenses		280
Remittance to branch for petty cash		360
Branch Expenses paid by H.O. :		
Rent, Taxes etc.	1,600	
Salary	2,000	
Bonus to staff	600	
Octroi etc.	500	
		4,700

Provide 15% Depreciation on Furniture.

Q.2

Following is the trial balance of Prakash Light Electric Co.Ltd., as on 31-3-2018.

Particulars	Debit Rs.	Credit Rs.
Equity share capital	-	7,50,000
10% Bank Loan (Secured)	-	3,00,000
Furniture	75,000	-
Land & building	2,25,000	-
Mains	4,50,000	-
Machinery	7,50,000	-
Creditors - Debtors	75,000	45,000
Preference share capital	-	75,000
Reserve Fund	-	1,50,000
Depreciation fund(31-3-'18)	-	1,35,000
Stores on hand	52,500	-
Cash and Bank	1,20,000	-
Cost of purchase electricity(Reliance)	45,000	-
Cost of purchase electricity(Tata power)	7,500	-
Investments	2,02,500	-
Interest on Bank Loan	15,000	-
Employee Welfare Expenses	60,000	-
Sale of electricity	-	3,00,000
Meter rent	-	30,000
Rent, and taxes (local)	15,000	-
Cables	22,500	-
Interest on investments	-	15,000
P. & L. A/c (1-4-2017)	-	3,15,000
	21,15,000	21,15,000

(20)

Additional Information:

- (1) Additional in assets during the year :
Land & Building Rs. 75,000; Equity share Capital Rs.2,00,000; Mains Rs.60,000
Furniture Rs.15,000; Machinery Rs. 1,05,000
- (2) Provide depreciation on opening balance of Tangible assets
Land & Building 2%, Furnitures and Mains 5%, Machinery 10%.
- (3) Provide Rs.90,000 for Tax provision.
Prepare final accounts according to the provision of Indian Companies Act.2013.

OR

The Gujarat electricity company ltd. following balances were drawn on 31st March 2018.

Particulars	Rs.	Particulars	Rs.
Land & Building	7,50,000	Sundry Trade Debtors	43,905
Machinery	3,75,000	Sundry Trade Creditors	68,355
Meters	75,000	Furniture	20,100
Mains	3,16,800	Sundry Expenses	73,950
Share Capital 90,000 Equity share each Rs.10)	9,00,000	Solar power purchases	36,000
6% Bank loan	3,00,000	Credit Balance of P & L A/c (01-04-17)	47,370
Transformers	31,500	Bank balance	29,505
Salary and Allowances	62,340	Interest on Bank Loan	9,000
Energy – Power Purchases	44,070	Postage & Stationery Exp.	12,750
Taxation	26,145	Selling of Electricity	3,83,400
Stock of Stores etc.	37,020	Depreciation Fund(1-4-17)	1,52,400
Meter Rent	44,460	Reserve for Repairs and renewal (1-4-17)	47,100

From the following additional information prepare final accounts according to the provision of Indian Companies Act.2013.

- (1) Calculate Depreciation on opening balance of fixed assets at the rate of 5%
- (2) Company has done following expenditure during the year.
Building Rs.73,500; Machinery Rs.46,800; Mains Rs.1,07,700; Meters Rs.18,000.
- (3) On every year a fixed amount of Rs.15,000 is appropriated to reserve for preparing and Renovation A/c Sundry expenses include Rs.7,500 which were spent for repairing and renovation during the year.
- (4) Authorized Share Captial of Company is divided into 1,60,000 Eq. Shares, each of Rs.10
- (5) 6% Bank Loan is for 8 years on secured basis.

Balance sheet of Shyam Co. Ltd. as on 31-12-2018 is as under:

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
Authorised capital 60,000 ordinary shares of Rs.10 each issued and paid up capital:	6,00,000	Freehold assets	2,00,000
40,000 ordinary share each of Rs. 10	4,00,000	Stock	2,40,000
P & L A/c	2,80,000	Debtors	1,20,000
6% Debentures	2,40,000	Cash & bank	4,40,000
Creditors	80,000		
	10,00,000		10,00,000

Following decisions are taken in the annual general meeting of the company :

- (1) To pay tax free dividend at 10% (Tax rate 20%)
- (2) One bonus share is given for four shares held as on 31-12-'18
- (3) Before giving bonus shares, Present share holders are offered right to buy one share of Rs. 10 each at Rs.14 for each four shares held.
- (4) Debentures are redeemed at 4% premium.
All shareholders have accepted offer of No.3
Pass necessary entries in the books of the company and prepare balance sheet after giving the effect of above adjustments.

OR

Q.3(A)

Given below is the Balance Sheet of The Nihar Co. Ltd as on 31-3-2017 :

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
Share Capital each of Rs.10 Fully paid equity shares	1,200	Fixed Assets	2,026
Security Premium	175	Stock	600
General Reserve A/c	465	Debtors	260
P & L A/c	170	Cash and bank balance	444
12 % Debentures	750		
Current liabilities and provision	570		
	3,330		3,330

The Nihar Co. bought back 25% equity shares on 1-4-2017. At the price of Rs.10. 2,00,000 8% preference share of Rs.100 each were issued for this purpose which were fully subscribed and paid up. After buy back formalities were completed, the company issued 1 share fully paid bonus share for every 3 shares held by the remaining share holders.

Make Journal entries in the books of the company.

Q.3(B)

Navbharat chemicals ltd. issued right shares to its existing shares. But some share holders did not want to buy these shares and wanted to sell their right shares.

You are required to calculate value of right shares from the information given below.

Market Price of shares (including interest) Rs.450. The company offers two shares for every three shares held Rs. 175 per share.

Q.3(C)

Pass the Journal entries for following transaction :

(1) A Company's Subscribed capital is made of 5,000 equity shares of Rs.100 each. It is resolved that every share of Rs.100 each is converted into 6 equity shares of Rs.10 each and 8 cumulative Preference shares of Rs. 5 each.

(2) A Company issued 100 equity shares of Rs.10 each in lieu of equity stock of Rs.950.

Q.4(A)

Palak Ltd. provider following details for the year 2017-2018 regarding changes in its equity capital. Find out Weighted average no. of shares required to calculate. EPS as per AS -20

Date	Particulars	No.of shares	Buy back shares	Closing Bal. of Shares
1-4-2017	Opening balance	4,50,000	-	4,50,000
30-6-2017	Issue of new equity shares	25,000	-	4,75,000
30-9-2017	Buy Back	-	20,000	4,55,000
1-12-2017	Issue of new equity Shares	15,000	-	4,70,000
28-2-2018	Buy Back	-	20,000	4,50,000
31-3-2018	Closing Balance	4,90,000	40,000	4,50,000

Q.4(B)

X Ltd. earning attributable to Equity shareholders is Rs.15,00,000 for the year Ending on 31-3-2018. On this date number of equity shares are 5,00,000. In addition to this Company's capital structure includes 10% convertible Debentures 9,000 each of Rs.100. Each debenture is entitled for conversion onto 10 equity shares of Rs.10 each. Interest on Debenture is Subject to 30% tax.

OR

Q.4(A)

State the main aspects of AS - 20 Earning per share.

Q4(B)

Write short note on : Diluted earning per share.
